

INLEDNING	4
SAMMANFATTANDE TIPS	6
VARFÖR EN TOLERANSPARLÖR?	8
VAD MENAR VI MED TOLERANS?	12
VARIFRÅN KOMMER INTOLERANTA ÅSIKTER?	14
VAD HÄNDER NÄR VI KONFRONTERAR?	18
VAD KAN VI GÖRA ISTÄLLET?	20
FRÅGEBATTERI	24
KÄLLKRITIK	26
HUR HÖGT I TAK KAN VI HA?	32
VILKET ANSVAR HAR SKOLAN?	33
HUR KAN SKOLAN ARBETA GEMENSAMT OCH ENHETLIGT MOT RASISM?	36
TILL SIST	40
TIPS FÖR FÖRDJUPNING	42

SAMMAN- FATTANDE TIPS

AFFEKT SMITTAR. Om du blir upprörd och agerar offensivt på uttryck för intolerans och rasism kommer personen förmodligen gå upp i samma käneläge.

LUGN SMITTAR. Lyckas du bibehålla ett lugn är chansen stor att även detta smittar av sig och skapar bättre förutsättningar för dialog.

STÄLL FRÅGOR, VAR NYFIKEN. Detta för att få personen att reflektera kring varifrån de egna åsikterna kommer och vad de kan få för konsekvenser. Det ger också dig förutsättningar att bättre förstå personen och se var och hur ni kan mötas.

VAD HÄNDER NÄR VI KONFRONTERAR?

Vi människor tenderar att vara mer receptiva för de intryk som bekräftar vår världsbild, och snabbare avfärda de intryk som motsäger den. Hjärnan söker nämligen bekräftelse på det vi redan tror oss veta. Detta är en viktig del i att förstå hur intoleranta åsikter vidmakthålls.

När en elev ger uttryck för intoleranta åsikter och blir konfronterad med motargument, kommer hen förmodligen att avfärda motargumenten som irrelevanta eller falska. Risken är stor att åsikterna istället pysar ut i sammanhang där personen får sin världsbild bekräftad, ofta i olika forum på nätet där världsbilden riskerar att radikaliseras ytterligare.

Ditt känsloläge smittar också av sig. Om ditt bemötande är offensivt eller aggressivt kommer personen med stor sannolikhet att gå upp i samma känsloläge. Om vi här möter personen med en utgångspunkt att intoleranta åsikter omedelbart behöver tystas ned och argumenteras emot riskerar vi också att valla in personen i ett förutbestämt faak och därigenom fullkomligt låsa diskussionen.

Upplevelsen av att vissa åsikter är förbjudna riskerar också att skapa en situation av psykologisk reaktans.

FRÅGE- BATTERI

Nedan följer tips på frågor att använda i situationer där intollerans kommer till uttryck eller där elever lyfter frågor som kan upplevas svåra att diskutera. Frågorna är indelade i de scenarier som jag främst upplevt utifrån mitt arbete i skolor. Inledningsfrågorna har jag använt för att få igång en diskussion och få bättre insikt i var eleven står och hur vi kan ta diskussionen vidare. Varje situation är givetvis unik varför frågorna bör ses som förelag på ingångar.

ALLMÄNNA INGÅNGSFRÅGOR

Hur menar du med...?

Hur påverkar det dig att...?

Varför är det viktigt för dig att..?

Kan det finnas andra anledningar till att..?

Vad kan ett sådant förhållningssätt få för konsekvenser..?

